

blizu mora obrasla gustim šumama od četinjača. Mnoštvo riba, sličnih onima u gornjoj juri, živjelo je i u starijem krednom moru, a uz ove nađeni su i preostaci velikih guštera.

Na koncu kredne formacije nazadovalo je more opet, pa je cijelo područje današnjeg primorja postalo kopnom. Osobito u sjevernom dijelu (Istra) zaostale su nekoje morske lagune, no i ove su doskora bile islađene. Isto tako sakupljale su se u srednjoj Dalmaciji oborine (osobito oko Šibenika) u slatkovodna jezera, u kojima je živjela množina vapnenih alga i puževa, a od taloga ovih jezera postale su kozina-naslage.

Za vrijeme srednjega eocena prodrlo je more ponovno u te krajeve, pa je pretvorilo slatkovodna jezera ponajprije u brakična (slaboslana) a napokon je prekrilo i one dijelove donje eocenskog kopna, kojima su vaspene naslage u gornjim slojevima već bile znatno otopljene uplivom oborina. Netopivi ostatak od crvene gline otplavila je voda u šupljine i pukotine, a napokon su ga prekrile taložine eocenskog mora.

U ovom moru živjeli su gotovo posvuda razno veliki oblici različitih nisko ustrojenih životinja (foraminifere), kojih su kućice znatno sudjelovale kod izgradnje velikog dijela ovih krajeva.

Ovo eocensko more nije se ali raširilo po svem području negdašnjeg krednog mora, jer je već od onoga vremena ostao Velebit, okolica Knin-Sinj kao i područje Budva-Spić suhim kopnom. Dizanja i spuštanja (boranje) zemaljske kore, koja su za oligo-miocena bila najjača, započela su u ovim krajevima već koncem kredne formacije, a mjestimice već i prije. Tim su se postepeno uzdigli i drugi dijelovi zemlje nad eocensko more, dočim je u opsegu današnjih obalnih bora zaostalo more sve do najgornjeg srednjeg eocena, mjestimice pače do gornjeg eocena. U sjevernoj Dalmaciji udubilo se je more u srednjem eocenu dapače toliko, da je došlo do taloženja globigerinskih — dakle dubokomorskih — laporanja, zatim je ali postalo sve pliće i povuklo se sve više prama sjeveru, pa je bilo nastanjeno od mnogo brojnih puževa, školjkaša, morskih ježeva i koralja.

Ipak su u sjevernoj i srednjoj Dalmaciji zaostali i za gornjeg eocena prostrani plitki, često močvarni dijelovi mora, obrašteni gustom florom, u koje su uticale slatke vode i napunjavale ih valućem i muljem. Nakon taloženja ovog valuća i mulja, koje